AVİM Yorum • No: 2024 / 18 • Nisan 2024

ERMENİSTAN HÜKÜMETİNİN VE DİASPORANIN FARKLI GÜNDEMLERİ

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Her 24 Nisan öncesinde olduğu gibi bu yıl da gerek Ermenistanda gerek Ermeni Diasporasında çeşitli radikal gruplar propaganda faaliyetlerine başlamış ve yine tarihi ve hukuki olgulardan kopuk iddialar ile dünyada kamuoyu oluşturmaya çalışmışlardır. Bu tür faaliyetler her 24 Nisan günü ise en yoğun aşamasına ulaşmaktadır. Birinci Dünya Savaşı döneminde yaşanan acı olaylar kurnazca çarpıtılarak yeniden gündeme getirilmekte ve böylece Türkiyenin köşeye sıkıştırılması amaçlanmaktadır. Ancak 1915 Olaylarının 100üncü yıldönümü olan 2015 yılında, yani bundan neredeyse 10 yıl önce, Türkiyeye karşı maksimum baskı uygulanmasına rağmen istenilen sonuncun elde edilemeyeceği anlaşılmıştı. Gücünü patolojik bir Türk karşıtı nefretten alan bu faaliyetler artık anlamsız bir psikolojik yıpratma savaşına dönüşmüştür.

Ermeni Diasporası yekpare bir yapılanma değildir, ancak Diasporada maalesef en çok sesi çıkanlar yukarıda bahsedilen mücadeleyi sürdürmeye çalışan radikal gruplardır. Bu gruplar mantık dışı tutumlarını sürdürürken, Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ise Sivil Sözleşme Partisinin siyaset okulu için hazırlanan Ermenistan Cumhuriyetinin Sosyal Psikolojisi konulu hitabını kişisel *Facebook* sayfasında yayımlamıştır. 1915 Olaylarına da değinen Paşinyan soykırım sözcüğünden imtina etmiş, bunun yerine Büyük Felaket (Meds Yeghern/*Մեծ եղեռն*)[1] ifadesini kullanmıştır.[2]

Ermenistanda iktidardaki Sivil Sözleşme Partisi milletvekillerinden Andranik Koçaryan da bahse konu dönemle ilgili yaptığı açıklamada, Mesela [1915 Olaylarında/soykırımda ölen Ermeni sayısı] 1,5 milyondan fazla da az da olabilir. Neden ülkemiz bugüne kadar bu soruna çözüm bulamadı? Yahudiler bunu başardı, biz başaramaz mıyız? Bu gelecekte kuracağımız ilişkiler açısından da önemli ☀ sözleriyle konunun realist bir şekilde araştırılması gerekliliğini gündeme getirmiştir. Koçaryan, 1915 Olayları sırasında öldüğü iddia edilen kişilerin gerçekliğinin doğrulanması için isim ve soy isimlerinin belirlendiği bir liste yapılması çağrısında bulunmuştur.[3]

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılabileceği üzere Ermenistan yönetimi ve Diasporanın gündemlerinin farklılaştığı görülmektedir. Bu durum Ermenistan halkının ülkelerinin geleceği konusunda güvenerek, demokratik yollarla seçtiği Başbakanının ve iktidar partisinin ilkeleriyle tamamen zıt bir politika izleyerek söz konusu hükümeti siyasi, diplomatik ve birçok açıdan köşeye sıkıştırmaya çalışan Diasporanın yerinin ve tutumunun

sorgulanması gerekliliğini doğurmaktadır. Türkiye ve Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi yönünde yoğun çabalar harcandığı bu dönemde, Diasporanın bu tutumu sadece iki ülkenin ilişkilerini olumsuz yönde etkilemekle kalmamakta, aynı zamanda Ermeni halkının desteksiz iddialara takılıp kalmalarına ve (yaratılmış olması muhtemel) travmalarını aşamamalarına neden olmaktadır.

Ermenistan yönetimi dahi intikamcı ve militan tezlere kuşkular ifade ederken, yerleşik oldukları Batılı ülkelerin Türkiyeye karşı siyasi koz olarak kullandıkları ve cesaretlendirdikleri Diaspora ve radikal Ermeni gruplar, soykırım iddialarını fütursuzca devam etmektedir. Bir yandan Batı'nın günümüzde Ermenistan'ı Rusya'dan koparıp kendi nüfuz alanına çekme gayretleri mevcuttur, bir yandan ise Ermenistan'ın Batı'ya açılan kapısı ve tek NATO üyesi komşusu olan Türkiye'nin aleyhine olan gerçek dışı iddialar sürdürülmektedir. Bu iddiaların bazı Batılı ülkelerin destek ve cesaretlendirmesiyle sürdürülmesinin yarattığı çelişki ise anlaşılması, açıklanması ve kabul edilmesi zor bir durumdur.

**Resim: Nikol Paşinyan (sol), Los Angeles/ABDde Paşinyan hükümeti karşıtı bir gösteri (sağ) - Kaynak: Anadolu Ajansı/Eurasianet*

[1] Bu ifadenin kaçınılmaz olarak Ermeni Soykırımını ifade ettiğini iddia eden yazarlar vardır. Nitekim söz konusu ifade internette aratıldığı zaman soykırım ifadesini kullanan pek çok kaynak ile karşılaşılacaktır. Ancak yine de bu tartışılmaya devam edilen bir konudur.

[2] Yavuz Aydın, Paşinyanın 1915 Olaylarına İlişkin Sözleri Ermenistanda Gündem Oldu, *Anadolu Ajansı*, 15 Nisan 2024, https://www.aa.com.tr/tr/dunya/pasinyanin-1915-olaylarina-iliskin-sozleri-ermenistanda-gundem-oldu/3192305

[3] Կարո՞ղ է Ցեղասպանության Զոհերի Թիվը 1,5 Միլիոնից Քիչ է կամ Շատ Անդրանիկ Քոչարյան, *169.am*, 15 Nisan 2024, https://168.am/2024/04/15/2026869.html

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "ERMENİSTAN HÜKÜMETİNİN VE DİASPORANIN FARKLI GÜNDEMLERİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2024 / 18. Nisan 24. Erişim Kasım 12, 2026. https://avimbulten.org/tr/Yorum/ERMENISTAN-HUKUMETI-VE-DIASPORANIN-FARKLI-

GUNDEMLERI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır